

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

0907
[Signature]

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г., № 702-01-39, внесен от Министерски съвет на 30.10.2017 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на извънредно заседание, проведено на 2 ноември 2017 г., съвместно с Комисията по бюджет и финанси и Комисията по здравеопазване разгледа и обсъди Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г.

На заседанието присъстваха господин Владислав Горанов, министър на финансите, господин Кирил Ананиев, заместник-министър на финансите, господин Бисер Петков, министър на труда и социалната политика, господин Лазар Лазаров, заместник-министър на труда и социалната политика, господин Ивайло Иванов и госпожа Весела Караиванова, управител и подуправител на Националния осигурителен институт, експерти от Министерството на труда и социалната политика, Министерство на финансите, председателят на Фискалния съвет на България, проф. Борис Грозданов, представители на работодателски, синдикални и пенсионерски организации.

Законопроектът бе представен от управителят на Националния осигурителен институт, господин Ивайло Иванов.

Проектът на бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г., се основава на тригодишната бюджетна прогноза на правителството за 2018 – 2020 г. и е разработен съобразно бюджетните насоки на Министерство на финансите за съставяне на проектобюджетите за 2018 г.

В проекта на Закона за бюджета на ДОО са заложили следните политики по приходите:

- Увеличава се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” с един процентен пункт.

- Запазва се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69”.

- Не се предвижда промяна на съотношенията между работодател и работник за останалите осигурителни рискове.

- Предлага се административно увеличение на минималните осигурителни прагове за 2018 г. с 3,9 на сто и при планираното увеличение на минималната работна заплата с 10,9 на сто, средното увеличение на минималните осигурителни прагове през 2018 г. е около 6,8 на сто.

- Увеличава се минималната работна заплата от 460 лв. на 510 лв.

- Определя се минимален месечен осигурителен доход на самоосигуряващите се лица в размер на 510 лв.;

- Увеличава се минималният осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители от 300 лв. на 480 лв.;

- Запазва се размерът на максималния осигурителен доход за всички осигурени лица – 2 600 лв.;

В проекта са заложили следните политики по разходите:

- Повишават се изискуемите възраст и осигурителен стаж при пенсиониране за всички категории труд.

- От 1 януари 2018 г. процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула се увеличава от 1,126 на 1,169 с процент, определен по правилото на чл. 100 от КСО (3,8 на сто);

- Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст и социалната пенсия за старост се увеличават от 1 юли 2018 г. с 3,8 на сто (чл. 100 на КСО);

- Максималният размер на получаваните една или повече се запазва в размер на 35 на сто от максималния осигурителен доход - 910 лв.;

- Увеличава се минималният дневен размер на обезщетението за безработица от 7,20 лв. на 9 лв. и се определя дневен максимален размер – 74,29 лв.;

- Променят се изискванията за право на парично обезщетение за безработица – внесени и дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най-малко 12 месеца от последните 18 месеца;

- Променят се изискванията за продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица за времето след 31.12.2001 г., при изплащане на парично обезщетение за безработица ;

- Отпада възможността за получаване на обезщетение за временна неработоспособност след прекратяване на правоотношението;

- Увеличава се размерът на обезщетението за отглеждане на малко дете от една до двегодишна възраст от 340 лв. на 380 лв.;

- Определя се максимален размер на гарантираните вземания - 1 300 лв.

Разработването на проекта на КБДОО по приходите и разходите за 2018 г. се основава и на очакваното изпълнение на бюджета на ДОО за 2017 г. на база отчет към м. август.

В приходната част се очаква да постъпят 6 012,0 млн. лв., които са с 360,0 млн. лв. или 6,4 на сто повече от планираните. Очакваните разходи са в размер на 10 490,7 млн. лв., които са със 122,5 млн. лв. или 1,2 на сто повече от планираните. Очакваните трансфери за 2017 г. са в размер на 4 716,6 млн. лв., което е с 0,4 млн. лв. получени повече трансфери. Очакваният излишък за 2017 г. е в размер на 237,9 млн. лв.

В резултат на отчитането на всички тези политики, на макроикономическите и социалноикономически допускания, в Консолидирания бюджет на ДОО за 2018 г. са

заложені приходи и трансфери на обща сума 11 067,3 млн. лв., в т. ч. получени трансфери от централния/държавния бюджет – 4 495,1 млн. лв. (за пенсии, добавки и обезщетения, финансирани от държавния бюджет – 308,8 млн. лв. и за покриване на недостига от средства – 4 186,3 млн. лв.). Трансферът за покриване на недостига от средства е с 212,2 млн. лв. по-нисък от планирания за 2017 г. Планираните приходи от осигурителни вноски за 2018 г. са с 902,9 млн. лв. или с 16,1 на сто повече от заложените в Закона за бюджета на ДОО за 2017 г.

Пенсиите продължават да бъдат най-големия разход в бюджета на ДОО (85,44 на сто от общия разход), като е предвидено техният размер за 2018 г. да възлиза на 9 455,9 млн. лв.

Финансовите разчети за пенсиите за 2018 г. се основават на параметрите, заложені в средносрочната фискална рамка на Правителството от 27 септември 2017 г., очакваното изпълнение на разходите за пенсии на база отчета за м. август 2017 г. и политиките по отношение определяне размерите на пенсиите през 2018 г.

При планиране на средствата за пенсии в проектобюджета на ДОО за 2018 г. са взети предвид увеличението на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2017 г., промяната в условията за придобиване право на пенсия и увеличаване тежестта на една година осигурителен стаж (от 1,126 на 1,169).

Посочените по-горе параметри и политики в областта на пенсиите оказват влияние върху броя на пенсионерите и размерите на пенсиите, които определят разходите за пенсии за 2018 г. Средният брой на пенсионерите за 2018 г. се очаква да намалее до около 2 170,6 хиляди. По-ниският брой на пенсионерите се обуславя от плавното увеличение на пенсионната възраст и осигурителен стаж за всички категории труд.

Средният размер на пенсията на един пенсионер през 2018 г. се предвижда да достигне 362,97 лв. като номиналното нарастване е 5,5 на сто при очакван среден размер за 2017 г. – 343,90 лв. Очаква се положителен реален ръст на пенсиите от 4,1 на сто през 2018 г., при прогнозирана стойност на средногодишната хармонизирана инфлация за 2018 г. от 1,4 на сто.

Брутният коефициент на заместване на дохода за 2018 г. се очаква да бъде 41,6%, а нетният коефициент се очаква да бъде 53,6%.

Очаква се разходът за пенсии през 2018 г. да бъде около 9,0 на сто от БВП.

Разходите за краткосрочните обезщетения за 2018 г. са съобразени с отчетените разходи за 2016 г., ЗБДОО за 2017 г., очакваното изпълнение на база месец август 2017 г., прогнозирания брой на осигурените лица и осигурителния им доход и са в размер на 1 490,0 млн. лв. С най-голям относителен дял са разходите за майчинство – 545,2 млн. лв. (36,6 на сто), следвани от разходите за парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина и нетрудови злополуки – 514,9 млн. лв., (34,6 на сто) и паричните обезщетения за безработица – 396,4 млн. лв. (26,6 на сто).

Предвидената сума за финансиране на дейността по профилактика и рехабилитация е 20,1 млн. лв.

Планираните разходи за дейност "Социално осигуряване" са 113,9 млн. лв. Относителният дял на разходите за дейността, спрямо всички разходи на КБДОО за 2018 г. е 1,03 на сто.

Разходите за персонал са 62,7 млн. лв. и са разработени при средносписъчен брой на наетите лица по трудови (989) и служебни (2 478) правоотношения.

Разходите за административна издръжка са 44,5 млн. лв.

За 2018 г. проектът на средствата за капиталови разходи е направен на база необходимите действия за стопанисване, управление и обновяване на материалната база, като средствата са запазени на нивото от 2017 г.

Консолидираният проектобюджет на държавното обществено осигуряване за 2018 г. се очаква да приключи с недостиг в размер на 4 186,3 млн. лв. За да се балансира проектобюджетът на нула, този дефицит следва да се финансира от държавния бюджет под формата на допълнителен трансфер за покриване на недостига от средства.

По проектобюджетите на отделните фондове за 2018 г. резултатите са следните:

- Фонд "Пенсии" – недостиг от 3 921,4 млн. лв.
- Фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" – недостиг от 81,6 млн. лв.
- Фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност" – недостиг от 0,01 млн. лв.
- Фонд "Трудова злополука и професионална болест" – остатък от 132,4 млн. лв.
- Фонд "Общо заболяване и майчинство" – недостиг от 105,2 млн. лв.
- Фонд "Безработица" – недостиг от 124,8 млн. лв.
- Бюджет на НОИ – остатък от 4 100,6 млн. лв.

Общият резултат по фондовете и по бюджета на НОИ се балансира на нула.

С § 3 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предлагат изменения и допълнения в част първа "Държавно обществено осигуряване" на Кодекса за социално осигуряване, свързани с изпълнение на бюджета на държавното обществено осигуряване, както и някои промени, свързани с прецизиране на разпоредби относно правата на осигурените лица и редакционни промени.

В Комисията по труда, социалната и демографска политика бяха получени становищата на Конфедерацията на независимите синдикати в България и Българската търговско-промишлена палата.

В становището на КНСБ се акцентира, че политиката по приходите на държавното обществено осигуряване в проекта на бюджет за 2018 г., съдържа позитивни, но плахи стъпки в посока подобрене на приходите. КНСБ не намират за основателни повечето от разходните политики, предложени в проекта на бюджет. Като цяло се въздържат от подкрепа на целия проект на бюджет.

В становището на БТПП се правят предложения за промяна на заложените политики и мерки и се заявява неподкрепа на законопроекта.

По време на заседанието бяха представени становищата на КТ „Подкрепа“, Асоциацията на индустриалния капитал в България и Българската стопанска камара. Представителите на синдиката принципно подкрепят законопроекта. Представителите

на работодателските организации заявиха, че не намират достатъчно основания, за да бъде подкрепен бюджетът на държавното обществено осигуряване.

След представянето на законопроекта се състоя обсъждане, в което взеха участие народните представители Георги Гъков и Хасан Адемов. Наред с положителните констатации бяха посочени и недостатъци на проекта за бюджет, отнасящи се до това, че в него няма визия, не са намерени балансите между различните политики. Няма реформи по отношение на инвалидните пенсии, не се отчита дисбалансите в икономиката, повечето от политиките, които ще се изпълняват са в застой, осъвременяването на пенсиите е несправедливо, предлагат се палеативни мерки, с изключение на един всички социални фондове, които покриват осигурителните рискове са дебалансиранни.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:

11 гласа „за“, 7 гласа „против“ и 1 глас „въздържал се“,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване 2018 г., № 702-01-39, внесен от Министерски съвет на 30.10.2017 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ